

11. Mickiewicz A. Pan Tadeusz // Adam Mickiewicz. Dzieła poetyckie. – T. 4. – Warszawa: Czytelnik, 1982. – С. 7 – 386.
12. Mickiewicz A. Pan Tadeusz. – Kraków: Wydawnictwo Greg, 2003. – 334 с.
13. Rittell T. Metafora kulturowa w slowianskich przekladaach Pana Tadeusza Adama Mickiewicza (w kontekście Panny Świętej-Świetlistej) // Mickiewicz i Kresy. – Kraków, 1999. – Wyd. I. – С. 293 – 307.
14. Sierotwiński S. Stownik terminow literackich. – Wrocław: Wydawnictwo Ossolineum, 1986. – С. 168 – 170.

Елена Быстрова. Своеобразие поэтического синтаксиса (фигура параллелизма) поэмы А.Мицкевича “Пан Тадеуш” и перевода М.Рильского. В статье идет речь о роли синтаксических фигур в поэтике художника. В частности, рассмотриваются формосозидающие и смыслообразующие функции фигуры параллелизма в поэме А.Мицкевича “Пан Тадеуш” и в переводе поэмы на украинский язык М.Рильского. Прослеживается роль параллелизма в создании антитез, в композиционных и архитектонических построениях, в их влиянии на определенные ситуации, в обрисовке характеров, обстоятельств, а также в раскрытии модальности автора.

Ключевые слова: текст, параллелизм, сравнение, перевод, парандум, comparandum.

Olena Bystrowa. Originality of poetical syntax (figures of parallelism) in the poem of A.Mitskewich “Pan Tadeush” and translation by M.Ryl'sky. The main theme in this article is the role of the syntactical figures in the artist's poetics. We consider the different functions of the parallelism in the poem “Pan Tadeush” of A.Mitskewich and in the Ukrainian translation by Ryl'sky.

We observe the role of the parallelisms in the creation of the antitheses, in the compositional and architectonical constructions, in the fluencies on the definite situations, in the depicting the characters, circumstances, and in the opening modality of the author.

Keywords: text, parallelism, syntactical figures, comparandum, comparandum.

НАГОЛОШУВАННЯ НЕНОХІДНИХ ПРИКМЕТНИКІВ У ПОЕЗІЇ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Тетяна ОНІЩУК

У статті проаналізовано акцентуаційні особливості непохідних прикметників у поетичному виситку Лесі Українки. На основі двох акцентних типів (кореневого і флексійного) визначено основні закономірності та тенденції наголошування акцентуваних прикметників, з'ясовано іхнє варіантне акцентування і при цьому досліджено наголос, який частіше і який рідше функціонує у поезії Лесі Українки. Таку акцентну характеристику зроблено на тлі тогочасної норми і зіставлено з наголошуванням у сучасній українській літературній мові. Аналіз фактичного матеріалу засвідчує, що переважна більшість непохідних прикметників, які використовуються у поетичній практиці Лесі Українки, не відрізняються своєю акцентуванню від сучасної літературної норми.

Ключові слова: наголос, акцентуація, наголошування, акцентні типи, акцентуаційний аналіз, акцентна норма, прикметник.

Наголос є важливим поетичним засобом, за допомогою якого створюється версифікаційний малионок вірша. Гому поезія – це невичерпний матеріал для дослідження особливостей наголошування слів та їх граматичних форм, оскільки дані поетичного мовлення дають змогу прослідкувати розвиток наголосу лексем, із двох варіантних форм наголосу визначити той, який частіше використовується у поетичних творах. У поетичному вжитку загалом зберігаються закономірності й тенденції наголошування слів, але існують і свої акцентуаційні

© Оніщук Тетяна, 2003

особливості. З другого боку, поетичне мовлення є важливим чинником впливу на кодифікацію наголосу, формування акцентної літературної норми.

Дослідження акцентуаційних особливостей слів різних морфологічних класів (іменників, прикметників, дієслів, прислівників) на матеріалі поетичних творів І. Котляревського, Т. Шевченка, Лесі Українки, І. Франка, П. Грабовського здійснили З. Веселовська [1], В. Винницький [2-3], В. Скляренко [6], А. Знякова [4] та інші дослідники українського наголосу.

Відкриття нового напрямку в дослідженні українського наголосу належить В. Винницькому, який проаналізував процес становлення і розвитку акцентної системи української мови (іменників, прикметників, дієслів і прислівників) на матеріалі поетичних творів ХVІ – ХХ ст.

Мета нашої статті – висвітлити акцентуаційні особливості непохідних прикметників у поетичному мовленні Лесі Українки. Матеріалом для дослідження послужили поетичні твори (Українка Леся. Зібрання творів: У 12 т. – К.: Наук. думка, 1975–1979). Аналізований прикметник винесено стільки разів, скільки він функціонує у творах поетки.

Характеристику наголосу аналізованих прикметників проведено шляхом виділення в них відповідних (двох) акцентних типів – кореневого і флексійного, які позначено великими літерами наголошених морфем – К і Ф, тобто назва типу відображає місце наголосу у слові. Наголошування прикметників визначено за ритмічною будовою.

Непохідні прикметники, які живляться у поезії Лесі Українки, поділяються на два акцентних типи.

Акцентний тип К – нерухомий кореневий наголос в однині й множині: *бай фіжий, бай фіжого, бай фіжому, бай фіжом,* (*на*) *бай фіжому;* *бай фіжі, бай фіжих, бай фіжим, бай фіж* (*бай фіжих), бай фіжими, (*на*) *бай фіжих.**

Акцентний тип Ф – нерухомий флексійний наголос в однині й множині: *святій, святого, святому, святим, святійм, (на) святому; святі, святіх, святій, святійм, святійх, святійми, (на) святійх.*

Акцентний тип К. Переважна більшість прикметників цього акцентного типу функціонує з нормативним кореневим наголосом, який не відрізняється від наголошування в сучасній українській літературній мові. Усі ці прикметники становлять два акцентних підтипи.

До першого акцентного підтипу належать двоскладові прикметники, що мають кореневе наголошування:

божий: Як день божий, смутний ходить Та думку гадас (ІІ, 17);

босий: Нерухомая, навзик лежала вона, Боса, око тъянє, вся подобра страшна (ІІ, 271);

гострий: Був засту гострий, а в кишені куля (І, 132);

давній: Так при тобі, мій друже давній, вірний, Пройшло життя дитяче моє (І, 68);

добрий: Пора вже мені добрий розум вернути (ІІ, 158);

зайвий: Навіщо ся даремна зайва мука? (ІІ, 108);

круглий: Я пам'ятаю очі ті, наївні, круглі, кари (ІІ, 343);

любий: І тобий гай свій відгук з ним прислав (І, 121);

лотий: Чи се лютий біль у мене Тихий стогн вириває (І, 160);

мілій: Промовила конвалія: “Прощай, гаю мілій!” (І, 53);

рівний: ...ідуть до спілки тільки рівний з рівним (І, 251);

синій: Так, се Өгилег... синій намет (І, 368);

темний: От підйшла вона під темний мур (І, 132);

хижий: Ті сні літали, наче хижі птахи (І, 324);

чистий: ...те, що сяло, мов чистий кришталь (І, 201);

чулуй: Сів і мовив чule слово (ІІ, 241).

Другий (кореневий) акцентний підтип складають трискладові прикметники, які поспідовно вживаються з наголосом на другому складі корені (серединному складі слова), їх наголошування не відрізняється від сучасної літературної акцентуації:

ворохий: У ворожий тabor побігли б міхіба на певну згубу (ІІ, 39);

гарячий: В час гарячий полуднєвий Виглядаю у віконце (І, 99);

єдиний: Свій скарб єдиний, скарб той світовий (І, 246);

лукавий: То не мої слова – то дух лукавий (І, 213);

суворий: Там ангел помсти злий, суворий дух темниці (І, 177);

убогий: Видко, як працює, не розгинаючись, убогий теся (ІІ, 106).

До акцентного типу К зараховується поодинокий чотирискладовий прикметник уроочистий, який у поезії Лесі Українки послідовно виступає з наголосом на третьому складі кореня, тобто збігається із сучасним літературним наголошуванням:

уроочистий (ІІ, 206); уроочиста (ІІ, 51); вроочисту (І, 187); уроочисту (І, 199); уроочисто (ІІ, 239); вроочисту (І, 253); уроочисту (ІІ, 203); уроочисте (І, 281; 306; 216); вроочисте (І, 280); уроочист (ІІ, 31); Зрушенний, і – глянь! – танцюють Дивний танець уроочистий.. (ІІ, 206).

Правда, у живому мовленні прикметник уроочистий часто побутує з наголосом на другому складі кореня – уроочистий, але таке наголошування є порушенням сучасної літературної норми.

Прикметник *вогкий* у поетичному вжитку Лесі Українки виступає з наголошеним коренем: вогкий (І, 138, 153, 209); вогким (І, 209, 365, 370); вогка (ІІ, 72); вогкі (І, 153; V, 40, 271); вогку (І, 197); вогкого (І, 342); вогкі (І, 365, 371); мандруємо вогким туманом назустріч спіймі сніговиці... так линуть малим караваном у вирі запізнені птиці (І, 370). Більшість сучасних слівників подає *вогкий*, а деякі джерела реєструють варіантну акцентуацію – *вогкій*. У живому мовленні цей прикметник, очевидно за аналогією до флексійного наголошування прикметників на –*кий*, часто вживається з наголошеним закінченням, але нормативним акцентуванням слід вважати кореневий наголос прикметника – *вогкій*, а наголос – *вогкій*, очевидно, розмовним.

Тільки з кореневим наголосом побутує у поезії Лесі Українки

прикметник *радий*: радий (І, 58, 155, 352; II, 325; 111, 134; IV, 243,

253); рада (І, 203); раде (І, 241); раді (ІІ, 139): Та чи був би ти

радий, щоб ми Раптом стали, як ти, всевидоці? (І, 352). Так само в лексикографічних працях і поетичному мовленні ХІХ ст. (М.Старницький, Я.Щоголів, І.Манжура) [3, 247-248], а також у більшості сучасних словників української мови, хоч деякі джерела фіксують подвійне акцентування названого слова. А “Правописний словник” Г. Голоскевича подає лише флексійне наголошування – *радий*. У поетичній практиці ХХ ст. досить широко функціонує й флексійне наголошування. Проте, літературним із погляду сучасної норми слід вважати кореневий наголос прикметника *радий*, а флексійне акцентування має розмовний (регіональний) характер [3, 248].

До акцентного типу К зараховується прикметник цілий, оскальки у поетичній практиці Лесі Українки він має акцентованій корінь: цілий (ІІ, 76, 111, 126; IV, 35, 283, 296); ціла (І, 68); цілу (ІІ, 60); цілес (І, 153). Коли ж смуток свій на струни клала, З'являлась ціла зграя красних мрій, Веселкю моя надя града, Далеко линув думок легкій рій (І, 68).

В Українських пам'ятках аналізований прикметник має кореневий наголос, таке наголошення відбите і в українській класичній поезії, зокрема у поетів південно-східного регіону (І.Котляревський, Є.Грінченко, Т.Шевченко, М.Старницький, П.Грабовський, А.Кримський), а Ю.Федъкович, І.Франко, О.Маковей постійно вживають його із флексійним акцентуванням [3, 246 – 247]. З погляду сучасної літературної мови нормативним слід вважати кореневий наголос прикметника *цілий*, хоча в усному розмовному мовленні (особливо представників південно-західного регіону) досить часто побутує флексійне наголошування – *цілій*.

Лесі Українка вживає прикметник *правий* із кореневим наголосом, що збігається із сучасною нормою, у таких значеннях:

1. Який не має або не почуває за собою провини: Чи хто правий, чи неправий, чи хто прийде сам, чи вдвох (І, 330).

2. Справедливий: Тож спочатку того шастя Справди був Бертолді гідний, Правий суд чинив у панстві, До підданих був пагідний (ІІ, 70).

ФІЛОЛОГІЯ

3. Правильний: За правду, браття, єднаймось щиро, єдиний
масм правий шлях (I, 255).

4. Боже правий: О боже правий, який же нещасний і безумний
(I, 215).

5. Праведний: хай провадить Павітря в тую країну тебе, де
живуть праві люди і предки (II, 282).

У сучасному розмовному мовленні у значенні “який має
радцю у чомусь” досить часто вживається прикметник правий з
акцентуванням закінченням. На таке наголошування не
виключена можливість впливу російського “Вы правы”. Однак
флексійне акцентування названого прикметника у цьому
значенні є порушенням літературної норми.

Словники української мови подають марний (даремний) і
марний (худий). У поетичному вжитку Лесі Українки прикметник
марний (даремний) функціонує з кореневим наголошуванням, а
марний (худий) – з подвійного акцентуацією. У значенні
“даремний”: марний (I, 184; II, 197; V, 14); марна (I, 183; IV, 178;
285; VI, 196); марної (I, 301); марну (I, 249, 329; II, 23, 256; IV, 80);
марною (I, 173); марне (I, 279; V, 55); марними (IV, 283); марні
(I, 81, 242, 282, 286, 296, 307, 328, 376; IV, 214); марних (I, 282,
307, 376; IV, 250); марними (VI, 126): Я знала те, що будуть
слезози, мука, багато прощи марної, дрібної (I, 301).

У значенні “худий”: марна (I, 91, 168); марних (I, 202); Слаба,
обйма (I, 91).

До аналізованого акцентного типу належить і прикметник
простий, оскільки у поетичному мовленні Лесі Українки він
функціонує з акцентованним коренем: простий (I, 214; II, 43, 322;
III, 245; IV, 200 – двічі, 244, 306; V, 12, 21, 103); простого (II, 87;
IV, 99; V, 23; VI, 70); простим (I, 267; III, 260; V, 230); проста (II,
322; IV, 244); простої (IV, 99); просту (II, 87); просі (I, 345; IV,
234; V, 62); мій лицарю, любий пане, та невже я вам милиша в
багряниці та короні, ніж у простих темних шатах? (I, 266).

Take наголошування у цьому прикметнику є первісним, так
він засвідчений в українських акцентованих пам'ятках і
лексикографічних працях кінця XIX – початку XX ст. Згодом
другим – кореневе. Так само і в поетичному вжитку ХХ ст.

відбувається поступове переміщення наголосу на флексію, і в
поезії XIX ст. (а ще частіше ХХ ст.) аналізоване слово виступає
з подвійним акцентуванням, часом з диференціацією у значенні.
Тому в сучасній літературі мові рекомендованим вважається
кореневий наголос, а прийнятним – флексійний без різниці в
семантиці [3, 251 – 253].

До акцентного типу К приєднується прикметник *ясний*, тому
що в поезії Лесі Українки він частіше вживається з кореневим
наголосом: ясний (I, 79, 84, 95, 123, 130, 155 – двічі, 220, 221, 228,
240 – двічі, 241, 248, 299; II, 24, 157); ясного (I, 79, 96, 170, 208; II,
280); ясним (I, 55, 58, 84, 96, 97, 191, 346, 366; II, 335, 336); ясна
(I, 50, 71, 78, 103, 128, 131, 148, 164, 166, 171, 196, 202, 266 – 4
рази, 267 – двічі, 268, 305, 324, 346, 356; II, 90, 99, 166, 206; III,
126, 159; IV, 36, 206, 213, 220); ясної (I, 326; II, 42); ясний (I, 157,
279; II, 281); ясну (I, 56, 75, 99, 128, 149, 193 – двічі, 203; II, 85);
ясного (I, 86; II, 104); ясна (II, 36); яснуло (I, 360; II, 9, 45, 304);
ясне (I, 76, 93, 98, 99 – тричі, 100, 102, 176, 221, 248, 294, 295;
306, 348, 356; II, 39, 129, 159, 180; IV, 68); ясним (I, 96, 176; II,
140); яснє (I, 114); ясні (I, 50, 51, 99, 129, 176, 199, 256, 265, 286,
344, 374; II, 21, 25, 27, 61, 63, 134, 172, 173 – двічі, 182, 258);
ясних (I, 131, 233; II, 105, 133, 144, 226); ясними (I, 167; II, 302);
Лагідність голубина, погляд ясний (I, 130).

Набагато рідше прикметник *ясний* виступає із флексійним
наголошуванням: ясний (I, 98, 114, 171, 176; II, 167, 176); ясного
(I, 108, 228, 235, 241, 303; II, 278, 299); ясним (I, 62, 126; II, 123,
169, 181); ясна (I, 47, 121, 139, 319, 348; II, 38, 100, 134, 139, 277,
337); ясної (I, 87, 102); ясний (I, 119; II, 129, 272; III, 38); ясну (I,
119, 198, 346; II, 31, 272); яснах (I, 51, 52; II, 32); яснуло (I, 44);
ясному (I, 98); яснім (I, 96); яснє (I, 96; II, 35); ясні (I, 48, 70, 89,
97, 112, 126, 177, 226; II, 46, 136, 137, 146, 148, 152, 162, 173, 179,
277); ясні (I, 118, 119; II, 39, 42, 273): Вже зіроньки гожі Святої
на небі ясному (I, 98).

У лексикографічних працях кінця XIX – початку ХХ ст., так
і сучасних прикметник *ясний* засвідчений з варіантним
наголошуванням і першим наведено флексійне акцентування, а
другим – кореневе. Так само і в поетичному вжитку ХХ ст.

ФЛОЛОГІЯ

[5, 56 – 57]. Давнім у цьому прикметнику є кореневий наголос. Зрушення кореневого наголошування почалося наприкінці XVIII ст. – початку XIX ст., але в поетичному мовленні XIX ст. переважала коренева акцентуація. З часом вона почала витиснятися флексійним наголосом, який у поезії ХХ ст. став домінуючим і зараз вважається рекомендованим, а кореневе акцентування – прийнятним [3, 253].

Цікаво, що прикметник *төсстай*, який у сучасній українській літературній мові має флексійне наголошування (так він засвідчений у лексикографічних джерелах), у поетичному вжитку залишається з наголошеним коренем, а тому зараз виступає до акцентного типу К – *төсстай*: До грудей зручененько у передніх лапах горлиця [II, 237].

Акцентний тип Ф. Цей акцентний тип охоплює значно меншу кількість прикметників порівняно з кореневим типом наголосу. Прикметники розглядуваного типу функціонують у поетичній практиці Лесі Українки переважно з нормативним флексійним акцентуванням, яке збагтається із сучасним літературним наголошуванням. Ці прикметники поділяються на два акцентних підтипи.

Перший акцентний підтип утворюють двоскладові прикметники, які постійно вживаються із флексійною акцентуацією:

Глухий: І туди не долігає Дзвін глухий, нудний, безсилій [II, 234];

Живий: Хоч хто й живий зоставсь, то ледве совав ноги... [I, 339];

Птичий: Ось одного разу чує Граф лиці, тривожні вісти [II, 71];
Малий: Як сам слов'яко маляр на хвилину Замовкне в кубелечку в листі [II, 30];

Німий: Ми самі Зосталися у сій німій пустині [I, 173];
Рудий: Рудий Хамсін в пустині розгулявся [I, 363];
Святій: Рівний подих, вільний, Гарячий він та чистий, мов святій [I, 363];

Слабий: Шепкан слабий прыпинув [II, 246];

І

НАГОЛОШУВАННЯ НЕПОХІДНИХ ПРИКМЕТНИКІВ...

241

старий: Розглянути старі штартагами прийде хіть [I, 130];
чужий: Зосталися далеко за морями, А я сама на сій чужий чужині, Неначе тільки забутої лодини [I, 168].

У другий акцентний підтип обєднуються трискладові прикметники, які мають флексійне наголошування і такий наголос не відрізняється від сучасної літературної норми.

Вороний: Він на коневі воронім По краю пробігає [I, 47];
дорогий: Мій хлопче! Душі мої сину дорогий! [V, 117];
Золотий: Пісок лежить без руху золотий [I, 363].

До акцентного типу Ф зараховується прикметник *новий*, оскільки у поетичних творах Лесі Українки він функціонує переважно з наголошеним закінченням: новий [I, 246; 247; 263; 280; 288; 383; II, 157; 276; 290; III, 169; 181 – двічі, 208; 210; IV, 15; 16; 24; 68; 116 – тричі, 117; 192; 296; 346; V, 41 – двічі, 44; 122; 178; 198; VI, 153; 161]; нового [I, 231; 263; 323; III, 175; 178; 249; IV, 219; 292; 346; V, 11; 44; 47 – двічі, 51; 122; VI, 20; 167]; новому [IV, 132]; новим [I, 164; 291; III, 181; IV, 188; VI, 42]; нова [I, 140; 187; 246 – двічі, 247; 295; 369; II, 141; 249; 290]; новая [I, 63; 126 – тричі, II, 157; 276; IV, 285]; нової [I, 76]; нову [I, 128; 263; 319; II, 47; 196; 326; III, 169; IV, 256]; нову (II, 10); нового [I, 176; 291]; нове [I, 81; 82; 233; 247; 280; IV, 16]; нове (I, 246; 288; II, 54); нові [I, 123; 177; 209; IV, 41; 346]; новими (IV, 116). Ти підеш панувати в нову країну слави І наземлі збудуеш рапій новий (I, 263).

І тільки в поемі “Давня казка” при хоречному віршуванні Лесі Українка вживав прикметник *новий* три рази і в усіх випадках виступав кореневе наголошування: ось послухайте, панове! Тільки вибачте паскаво, Що не все в ній буде нове (II, 54); Я не можу встать з постелі, Вам нести мене прийдеться Аж до нової оселі (II, 75); А коли віна скінчиться Того діла й того слова, То скінчиться давня казка, А настане правда нова (II, 77). У цій же поемі поетка використовує ще одну словоформу аналізованого прикметника із флексійним наголошуванням – новес: Хто нам може розповісти Щось таке піском новес, Цоб ніхто з нас не відмовив: “Ет, вже ми чували сес!” (II, 54). В українській поезії (як класичній, так і сучасній) прикметник *новий*

побутує з подвійним акцентуванням, але перевагу має флексивний наголос. Однак з погляду сучасної норми літературним треба вважати флексійне наголошування, а кореневий наголос слід кваліфікувати, на думку В. Винницького, як поетичний, що має відповідне стилістичне навантаження [3, 253 – 255].

Отже, переважна більшість непохідних прикметників у поезії Лесі Українки вживається з наголошуванням, яке не відрізняється від сучасної літературної норми, і вони становлять два акцентних типи – кореневий і флексійний. Деякі прикметники поетки використовують з варіантним акцентуванням, але у сучасній українській мові вони мають лише один наголос. І окремі прикметники у мовленнєвій практиці Лесі Українки побутують з одним наголосом, а в сучасному поетичному вжитку і лексикографічних джерелах – із двома.

Загалом поезія Лесі Українки є невичерпним джерелом для дослідження закономірностей і тенденцій розвитку наголосу української мови.

1. Веселовська З.М. Особливості наголосу прикметників в українській літературній мові (на матеріалах поетичної мови кінця XVIII – початку ХХ ст.) // Мовознавство. – 1972. – №5. – С. 56 – 61.
2. Винницький В.М. Аксентуальні особливості непохідних іменників чоловічого роду в поетичному мовленні Лесі Українки // Ствінець мужності і краси. – Луцьк: Вид-во Луцького педуніверситету, 1986. – С. 80 – 81.
3. Винницький В.М. Українська акцента система становлення, розвиток. – Львів: Бібліос, 2002. – 578с.
4. Зинякова А.А. Наголошування іменників в “Еней” І.Котляревського: Авторср. дис. канд. фіол. наук. – К., 1997. – 23с.
5. Пристай Б.Р. Ясний чи ясний? // Культура слова. – К.: Наук. думка, 1993. – Вип. 44. – С. 56 – 58.
6. Соляренко В.Г. Слова з двома наголосами в поетичних творах Лесі Українки // Культура слова. – К.: Наук. думка, 1991. – Вип. 40. – С. 32 – 35.

Татьяна Онищук. Ударение непроизводных прилагательных в поэзии Леси Українки. В статье проследовано акцентационные особенности непроизводных прилагательных в поэтическом употреблении

Лесі Українки. На основі двох акцентних типов (корневого і флексивного) определяются основные закономерности и тенденции ударения рассматриваемых прилагательных, исследуется вариантное акцентирование слов. Анализ фактического материала свидетельствует, что подавляющее большинство непроизводных прилагательных, употребляющихся в поэтических произведениях Леси Українки, не отличается по своему ударению от современной литературной нормы.

Ключевые слова: ударение, акцентуация, акцентные типы, акцентуационный анализ, акцентная норма, имя прилагательное.

Tetyana Onyshchuk. Stress of non-derivative adjectives in Lesya Ukrainka's poetry. In the article the author analyses accentuation peculiarities of non-derivative adjectives in Lesya Ukrainka's poetic usage. On the basis of two accent types (root and inflected) the main regularities and tendencies of the stress in the adjectives are considered and the variant accenting of words is examined. The analysis of the factual material shows that the overwhelming majority of non-derivative adjectives used in Lesya Ukrainka's poetical works are not different in stress from the present-day literary norm.

Key words: stress, accentuation, accent types, accentual analysis, accent norm, adjectives.